

Aan

Minister van IenW

nota

Beslisnota verzamelbrief Maritieme Zaken

TER BESLISSING

Datum

18 januari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/14458

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Beslistermijn

24 januari 2024

Bijlage(n)

7

Aanleiding

Op 8 februari 2024 vindt het Commissiedebat Maritieme Zaken plaats. In de aanloop naar het debat wordt u geadviseerd om de Kamer te informeren over een aantal relevante dossiers, moties en toezeggingen via een verzamelbrief. Op een aantal dossiers is in deze verzamelbrief een uitgebreide(re) toelichting gegeven, vanwege de start van de nieuwe Kamer.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord op:

- De verzamelbrief;
- Verzending van de brief vóór de procedurevergadering van 24 januari a.s., zodat de vaste Kamercommissie van IenW de brief kan agenderen voor het Commissiedebat.

Afstemming met DG RWS en afdelingshoofd/directeur Netwerken transport van de ILT loopt parallel.

Kernpunten

- De verzamelbrief behandelt de voortgang en stand van zaken van dossiers op het gebied van: zeevaart, zeehavens, binnenvaart en duurzame scheepvaart.
- Er is gekozen om de Kamer over de maritieme dossiers die over goederenvervoer gaan via een separate brief te informeren. De reden is zodat dit in de Kamer ook met de dossiers over goederenvervoer behandeld kan worden die niet bij de directie Maritieme Zaken zijn belegd. De brief wordt separaat verzonden t.a.v. het Commissiedebat.
- In de brief worden verschillende moties en toezeggingen afgedaan. Verder worden een aantal rapporten meegestuurd als bijlage. Een nadere toelichting op een aantal dossiers vindt u hieronder bij de toelichting.
- Het dossier met de voorbereiding voor het debat volgt nog.
- In bijlage 5 vindt u een overzicht van de moties en toezeggingen waar in de brief op in wordt gegaan.

Praktische aandachtspunten in de verzamelbrief:

- Op p. 1 moet de hyperlink naar het IMSAS audit rapport nog ingevoegd worden. Deze is opgevraagd, maar nog niet ontvangen ten tijde van schrijven van de brief.

- Op p. 6 wordt verwezen naar de voortgangsbrief klimaatbeleid voor de zeevaart. Graag aandacht voor de timing van deze brieven. Als de voortgangsbrief eerder uitgaat dan deze verzamelbrief moet de tekst aangepast worden.
- Voor bijlage 1 (quickscan van adviesbureau Ports & Logistics Advisory) volgt een opgemaakte versie van het rapport nog. De niet opgemaakte eindversie is bijgevoegd.
- In de brief wordt de ondertekening van de bestuursovereenkomst over de nieuwe oeververbinding en veerpont Nieuwer ter Aa genoemd. S.v.p. aandacht voor de timing van verzending van de brief en ondertekening bestuursovereenkomst op 31 januari a.s.

Datum

18 januari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/14458

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Aan

Minister van IenW

Bijlage(n)

7

Krachtenveld

- Er is een groot aantal nieuwe Kamerleden die nu in de vaste Commissie van IenW zitten. De leden hebben weinig tot géén ervaring met de inhoud van maritieme dossiers. Er wordt om deze reden soms meer uitleg gegeven dan gebruikelijk.
- Er is recent veel aandacht geweest vanuit media en politiek voor een aantal dossiers, waaronder de Maritieme Autoriteit, de schorsing NBKB en emissies van cruiseschepen. Naar verwachting kan aandacht in de media en politiek voor maritieme dossiers vragen oproepen in aanloop naar het Commissiedebat van 8 februari.
- Het ministerie werkt veel samen met de sector en benut veelvuldig reguliere en ad-hoc gremia zoals de sectoragenda en binnenvaarttafel, om deze samenwerking kracht bij te zetten.

Toelichting

a) Algemeen

Maritieme Autoriteit

- De Kamer is eerder geïnformeerd over het voornemen tot stapsgewijze verbetering van het scheepsregister binnen de huidige organisatiestructuur, het zgn. basis op orde scenario -Maritieme Autoriteit-.
- In deze brief informeert u de Kamer over de extra beschikbaar gestelde capaciteit en de aanpassingen in de governance ten behoeve van regie en verbeterde samenwerking tussen de onderdelen van IenW die belast zijn met taken van het scheepsregister.

b) Zeehavens

- Op het gebied van economische veiligheid wordt in de brief benadrukt dat het essentieel is dat Nederland in tijden van toenemende geostrategische competitie, hun belangrijke maritiem-logistieke functies onafhankelijk en veilig te kunnen uitoefenen.
- In de brief wordt vermeld aan de Kamer dat Clingendael/Erasmus in opdracht IenW onderzoek verrichten naar een Europees strategisch kader voor de maritiem-logistieke sector. Het onderzoek wordt na afronding met de Kamer gedeeld.
- IenW zegt daarnaast toe dat in 2024 het proces omtrent de herbeoordeling van de cyclus vitaal voor de maritieme sector zal worden doorlopen. IenW voldoet na afronding aan de eis deze cyclus iedere vier jaar te doorlopen, alsmede aan de verplichtingen vanuit de CER-richtlijn.

- Voorts, is het voornemen om aangewezen vitale partijen in de maritiem-logistieke sector onder het toepassingsbereik van de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames (wet VIFO) te scharen.
- In het kader van de motie over een visie op duurzame scheepvaartbrandstoffen en haventerreinen van de leden Koerhuis en de Groot van de vorige Tweede Kamer is met een quickscan de beschikbaarheid van haventerreinen onderzocht. In de brief worden de conclusies benoemd en het rapport zal als bijlage naar de Kamer worden meegezonden.
- In het CD maritiem van 30 mei 2023 is aan mw. Kröger (GL/PvdA) toegezegd om na te gaan hoe een visie op de inrichting van de zeehavens al meeloopt in het ontwikkelperspectief NOVEX en wat EZK hierop doet.
- In de brief wordt toelichting gegeven op de NOVEX ontwikkelperspectieven en het programma Ruimte voor de Economie van EZK. Beide dragen bij aan de ruimtelijke inrichting van de zeehavens.
- Dit kan tevens beschouwd worden als invulling van de (aangehouden) motie van GL/PvdA om scenario's voor de havens uit te werken die invulling geven aan hun omvang en rol in een post-fossiele economie.

c) Zeevaart

- In de brief wordt een stand van zaken gegeven voor: scrubber waterwas lozingen, opvolging bevindingen onderzoek stabiliteit boomkorkotters en inwerkingtreding van het Verdrag van Hongkong.
- De (vorige) Tweede Kamer heeft aangegeven meer op de hoogte te worden gehouden over internationale verdragen en bijbehorende wijzigingen. In de brief wordt daarom een toelichting gegeven op de inwerkingtreding van het Verdrag van Hongkong.

d) Binnenvaart en vaarwegen

- Voor de dossiers onder binnenvaart en vaarwegen wordt een stand van zaken gegeven op een aantal dossiers. Het gaat om de binnenvaarttafel, langlopende overgangsbepalingen, situatie NBKB en varend ontgassen.
- Op 17 januari is de Kamer per brief geïnformeerd over de publicatie van het OVV-rapport 'Aanvaring van een watertaxi met een havenrondvaartboot'. De inhoudelijke reactie op dit rapport, alsmede de reactie op het eerdere OVV-rapport 'Aanvaring in het Schuitengat' volgen uiterlijk Q2 2024.
- Naar aanleiding van uw vragen over de fietsbrug/veerpond Nieuwer ter Aa kijkt RWS of de drie mitigerende maatregelen zo snel mogelijk ingevoerd kunnen worden. Dit kan nog leiden tot aanpassing in de tekst.

e) Duurzame scheepvaart

In de tekst onder duurzame scheepvaart worden een aantal rapporten naar de Kamer gestuurd. Het gaat om:

- Bijlage 2: Onderzoek doorontwikkeling emissielabelsysteem binnenvaart. Het onderzoek van EICB geeft aan dat drie aspecten geïntegreerd kunnen worden in het bestaande labelsysteem: de CO₂ emissies uitgedrukt in grammen per tonkilometer, niet gebunkerde energie zoals zon en wind, en de emissies over de gehele brandstofketen (Well-to-Wake benadering) ter vervanging van de huidige emissies op het vaartuig (Tank-to-Wake benadering). Daarnaast biedt het onderzoek inzicht in de mogelijkheden

Datum

18 januari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/14458

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Aan

Minister van IenW

Bijlage(n)

7

tot het verhogen van de meetcapaciteit bij emissiemetingen aan boord van binnenvaartschepen.

- Bijlage 3A: Definitief onderzoek normering binnenvaart en bijlage 2B: Onderzoek normering emissies binnenvaart – voorgenomen beleid en afbakening. Er kan mogelijk een wettelijke basis worden gecreëerd voor het emissielabel. Vanwege het internationale karakter van de binnenvaart heeft een internationaal gecoördineerde invoering, via de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) en EU-regelgeving, de meeste impact. Uit de bijgevoegde onderzoeksrapporten komen knelpunten naar voren voor een opgelegd label niveau. Als deze route verder verkend wordt, moet aan verschillende (soms complexe) voorwaarden worden voldaan. Er moet bijvoorbeeld rekening worden gehouden met internationale verdragen en Europese wetgeving. Ook is een gelijk speelveld belangrijk, immers is de binnenvaart een internationaal opererende bedrijfstak.

Naar aanleiding van de uitkomsten van onderzoeksrapporten over normering van emissies voor de binnenvaart zal in een later stadium de Kamer separaat geïnformeerd worden over de vervolgstappen, ook in samenhang met de implementatie van de ETS2 opt-in en RED III voor de binnenvaart.

- Bijlage 4: Biobrandstoffen binnenvaart eindrapportage. Panteia heeft de visie van stakeholders t.a.v. het gebruik van biodiesel (FAME), een praktijkproef en een kwaliteitsnorm vastgelegd in een rapport. Naar aanleiding van de resultaten uit dit rapport, verkent IenW welke faciliterende rol zij kan vervullen bij de totstandkoming van een praktijkproef.

Datum

18 januari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/14458

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Aan

Minister van IenW

Bijlage(n)

7

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
Bijlage 1 (Zeehavens)	Bijlage 1 (ZH): Een quickscan van vraag en aanbod van haventerreinen t.b.v. de ontwikkeling van duurzame (scheepvaart)brandstoffen.	Een quickscan waarin de beschikbaarheid van haventerreinen onderzocht is t.b.v. de ontwikkeling van duurzame (scheepvaart)brandstoffen.
Bijlage 2 (Duurzame Scheepvaart)	Bijlage 2 (DS):Onderzoek doorontwikkeling emissielabelsysteem binnenvaart	Deze bijlage betreft een onderzoek over het doorontwikkelen van het emissielabelsysteem voor de binnenvaart en bijbehorende de methodologie.
Bijlage 3A en 3B (Duurzame	Bijlage 3A (DS): Definitief onderzoek normering emissies	Deze twee bijlagen betreffen onderzoeken naar de haalbaarheid en mogelijke

Scheepvaart)	binnenvaart Bijlage 3B (DS): Onderzoek normering emissies binnenvaart - voorgenomen beleid en afbakening	invulling van emissienormering in de binnenvaart.	Datum 18 januari 2024 Onze referentie IENW/BSK-2024/14458 Opgesteld door Bestuurskern Dir.Maritieme Zaken Afdeling Zeevaart
Bijlage 4 (Duurzame Scheepvaart)	Biobrandstoffen binnenvaart eindrapportage	Deze bijlage betreft een eindrapportage van de visie van stakeholders t.a.v. het gebruik van biodiesel (FAME), een praktijkproef en een kwaliteitsnorm.	Aan Minister van IenW Bijlage(n) 7